

"Ολη τή νύχτα κοιμόταν εκεί ! Η γυναίκα του δεν τόλμησε να πάη να τον πάρη από τήν ταβέρνα, γιατί ήξερε, πως όταν ο Ρέπας τής ήταν μεθυσμένος στην ταβέρνα και τον ένοχλούσε, δεν τόν είχε σε τίποτα να τή μαυρίση στο ζύλο. Και τόν περιμένε, ή δυστυχισμένη από ώρα σε ώρα να γυρίση... Φοβότανε πολύ να μνή του έκανε τίποτα ο Ζολζικιέβιτς. Τόν έβλεπε ακόμα μπροστά τής, με κατακόκκινα μάτια και άνακατωμένα μαλλιά, να τή φοβερίζει με τή γροθιά του και να τής λέη με βραχνή φωνή :

— Θά μου τόν πληρώσης ακριβό αυτό !...
Συνά-αγά ο ύπνος τήν πήρε πάνω στο τραπέζι, χωρίς να τόν καταλάβη...

"Όταν ο Ρέπας ξύπνησε τόν πρωί, τόν πρώτο πράγμα πού αισθάνθηκε ήταν ένας δυνατός πονοκέφαλος. Στην αρχή δεν κατάλαβε πού βρισκότανε μω όταν είδε τόν ταβερνιάρη, ν' άνοιγή τις πόρτες και τή παράθυρα τού μαγαζιού, θυμήθηκε τί είχε συμβή τήν περασμένη βραδεία και φοβήθηκε γιά τήν ύποδοξη πού θά του έκανε ή γυναίκα του στο σπίτι. Σηκώθηκε με κόπο από κατάνης και έκανε να φύγη. Μά τόν σταμάτησε ο ταβερνιάρης.

— Δεν μου λές αλήθεια, Ρέπα, τού είπα, τί σου κατέβηκε να υπογράψης γής το βράδυ έκείνο τόν χαρτί ;

— Γιατί ; τόν ρώτησε ο Ρέπας. "Άσκημα εινε να πάρω τώρα πενήντα δολοκάρια ρουμπλία ;

— Ναι, θά τή πάρης τή πενήντα ρουμπλία, μά δεν συλλογίστηκες και τόν σπίτι σου, τή γυναίκα σου, τόν παιδάκι σου ;

— Τι δουλειά έχει ή γυναίκα μου και τόν σπίτι μου με τή λεπτά πού θά μου δώση ή Κυβέρνηση ;

— Ποιά Κυβέρνηση, κακομοιρη μου ! τού είπαε τούς ο ταβερνιάρης. Μά έφερες τί χαρτί σ' έβαλε ο Ζολζικιέβιτς να υπογράψης ;...

Και όταν έξηγησε τού Ρέπα τί χαρτί ήταν έκείνο, ο άντρας τής Μαρούσιας, γονάτισε χάμο και άρχισε να ουρλιάζη και να κλαίη τόσο δυνατά, ώστε έστράξαν τή τζάμια τής ταβέρνας !...

"Υστερ' από μισή ώρα, ο Ρέπας βρισκόταν στο σπίτι του. Η Μαρούσια πού έτοιμάζε κείνη τή στιγμή τόν τραπέζι, τόν άκουσε να χτυπή τήν πόρτα και πήγε να τόν άνοιξη, θυμωμένη.

— Πώς τόπαθες, μεθυστάκα, και θυμήθηκες πως έχεις σπίτι ! τού είπαε μόλις τόν είδε μπροστά τής.

Μά όπωσοχώρησε τρομαγμένη, βλέποντας τή παραμορφωμένα χαρακτηριστικά τού προσώπου του.

— Τι έχεις ; τόν ρώτησε.

— Μά πούλησαν ! τής άποκρίθηκε με βραχνή φωνή ο Ρέπας. Μ' έβαλαν, χωρίς να τόν καταλάβω, να υπογράψω ένα χαρτί δευ... είμαι πρόθυμος να πάω στρατιώτης στη θέση τού γιουού τού Ειρηνοδίκη !. (1) Και τώρα είμαι ύποχρεωμένος να σάς αφήσω !... Πρέπει να κάνω τέσσερα χρόνια τόν στρατό !... "Αχ ! τί μου έκανε ο Ζολζικιέβιτς !... Μά γέλασε ο άτιμος !... Μά κατάστρεψε ! Μά τί τού έκανα αυτού τού ανθρώπου γιά να μέ κατατρέξη έτσι ;

Πώς μπορούσε ή Μαρούσια να τού έξηγηση τούς λόγους τής άτιμης αυτής πράξεος τού γραμματέως ; ο Ρέπας θά πήγαινε τότε να τόν σκοτώση, και θά τού έκοβαν τόν κεφάλι... "Έπρεπε λοιπόν να σωπάση !...

Και ή δυστυχισμένη ή γυναίκα άρχισε να κλαίη. Σε λίγο άρχισε να κλαίη και τόν παιδί τους, και ο Κρουσέκ, ο μαντροσκύλος, και ο ίδιος ο Ρέπας... Και ή γυναίκοϋλες πού περνούσαν άπ' έξω έλεγαν ή μά στην άλλη :

— "Ακούς τί φασαρία γίνεται έκεί μέσα ; ο Ρέπας θά έδειρε πάλι τή Μαρούσια !...

Κανείς δεν υπομείζοναν τήν τρομερή τραγωδία. Κανείς...

"Όσοσο ο Ζολζικιέβιτς είχε κρατήσει τόν λόγο του !...

Τήν άλλη μέρα, θά συνεδρίαζε τόν Ειρηνοδίκη.

"Η Μαρούσια, άφου πέρασε όλη τή νύχτα

(1) Μέχρι να μέση τού παρελθόντος αιώνας, ο πλούσιος μπορούσαν να πληρώνουν ένα στραχό γιά να τούς άντικαταστήση στο στρατό και στον πόλεμο.

άγρυπνη μπρός στο εικόνημα τής Παναγίας, άπεφάσισε κατά τή χαράματα να πάρη τόν άντρα τής, να παρουσιαστούν στον Ειρηνοδίκη, να τού έξηγήσουν τί είχε συμβεί, και να τόν παρακαλέσουν να ξεσχίση τόν συμβόλαιο πού υπέγραψε ο Ρέπας—μεθυσμένος, χωρίς να ξέρη ούτε τί κάνει, ούτε και τί υπογράφει,—άναλαμβάνοντας έτσι να πάη στρατιώτης στη θέση τού γιουού τού Ειρηνοδίκη.

"Ο Ρέπας δεν τής έφερε καμιά αντίρρηση. Δεν μπορούσε πειά να ανεχτή και να δρῶση... Περπατούσε σαν κοιμισμένος.

Μόλις άνοιξε τόν δικαστήριο, κ' έκατος ο Ειρηνοδίκης στην ψηλή καρέκλα του, μήχανε μέσα ή Μαρούσια και ο Ρέπας και στάθηκαν με ταραχή στο μέσον τής αίθουσας. Μά ο κλητήρας τούς διάταξε άπότομα να πάνε να κάτσουν σ' ένα πάγκο γιατί προηγουμένως είχανε να ξεμπερδέψουν κάτι άλλες υποθέσεις...

Σε λίγο τόν δικαστήριο είχε γεμίσει κόσμο. "Όταν ο Ρέπας είδε να μπαίνη μέσα ο Ζολζικιέβιτς και ν' ανταλλάσση φιλικώτατα χαιρετήματα με τόν Ειρηνοδίκη, άνέβηκε τόν αίμα στο κεφάλι του κ' έκανε να δρομήση άπάνω του. Τόν συγκρατήσε όμως ή Μαρούσια, γιά να μη γίνη καμιά φασαρία και τούς διαέδουν...

Τρεις δολοκάρηδες ώρες περίμεναν έκεί ο Ρέπας και ή Μαρούσια, άκούοντας τήν παράπονα τών χωρικών όταν τούς τιμωρούσε τόν δικαστήριο αυστηρά χωρίς να φταίνε σε τίποτα. Τέλος, τελείωσαν όλες ή υποθέσεις. "Η Μαρούσια προχώρησε τότε με τόν άντρα τής μπρός στην έδρα και, πέτοντας στα γόνατα, έξηγησε στον Ειρηνοδίκη, τί είχε συμβεί.

— "Αφησέ μου τόν άντρα μου ! τού είπαε όταν τελείωσε. Ατόν μονάχα έχουμς στον κόσμο, εγώ και τόν παιδί μου ! Τι θ' άπογίνουμε όταν χάσουμε τόν στέλο τού σπιτιού μας ; Έσυ θά βρης κανένα άλλο, γιά να πάη στρατιώτης στη θέση τού γιουού σου... "Όταν ο άντρας μου υπέγραψε τόν χαρτί πού τού έδωσε ο Ζολζικιέβιτς, ήτανε μεθυσμένος... δεν ήξερε τί έκανε... Μη μου πέρνες τόν άντρα μου !...

"Όσο μιλούσε, χύνοντας μαύρα δάκρυα, ο γραμματέης τής δημορχίας τήν κύτταξε ειρωνικά, νοήθονας άγρια εχθρότητα από τή σκληρή έκδίκηση πού έπερανε. "Ο Ειρηνοδίκης τήν άκουγε αδιάφορος, χαϊδώνοντας τή γένητα του, με τή μάτια καρφωμένα τόν τωβάνι...

— Τι να σου κάνω, κυρά μου ! τής άποκρίθηκε, όταν ή Μαρούσια τελείωσε. "Ο άντρας σου υπέγραψε μπροστά σε μούρτες διαι αναλαμβάνει να πάη στρατιώτης στη θέση τού γιουού σου.

— "Άλλα πράγματα μου είπαε πει ο Ζολζικιέβιτς, φώναξε τότε ο Ρέπας... Μου είπαε πει ότι ή Κυβέρνησης θά μάς έκανε δάνειο... Γι' αυτό υπέγραψα ;

— Τού είπατε τέτοιο πράγμα ; ρώτησε ο Ειρηνοδίκης τόν γραμματέα τής δημορχίας, μισοκλείνοντας τόν μάτι του.

— Λέει ψέμματα ! άποκρίθηκε άτάραχος ο Ζολζικιέβιτς.

— "Ω ! ήμουν εκ τού προστραβίαιος πει τούτου ! είπαε ο Ειρηνοδίκης. "Ας εινε όμως... "Αναγνωρίζω ότι ή θέση τής γυναίκης εινε άπελπιστική, τώρα πού θά χάση τόν άντρα τής γιά τώα χρόνια ! Ναι, πράγματι, ή θέση τής εινε άπελπιστική !... Γι' αυτό θά έώσω στο Ρέπα έξήνια ρουμπλία, αντί πενήντα πού όριζε ο νόμος ως άμοιβή γιά τόν άντικαταστάη ενός στρατιώτου !...

— Αυτό εινε άτιμία ! έκράυγασε ο Ρέπας. Είστε όλοι άτιμοι ! Μά βάλανε στο χέρι !... Μά δεν θά πάω στρατιώτης !... Δεν θά πάω !...

"Ο Ειρηνοδίκης σηκώθηκε από τήν έδρα του, τρέμοντας από τόν θυμό του, ενώ ή Μαρούσια τραβούσε τή μαλλιά τής και ο γραμματέης τής δημορχίας γελούσε καταχερούμενος !

— "Ετόλμησες να μέ βρίσων μες στο δικαστήριο ; είπαε στο Ρέπα εξαγριωμένος... Τό ξέρεις όμως δι μ' αυτό πού έκανες μοκοδ να σε στείλω στη φυλακή, να σωπίσης έκεί όσπου να πεθάνης... Μά δεν τόν κάνω γιατί λυπάμαι τή γυναίκα σου ! Θά πληρώσης μανάχα είκοσι ρουμπλία πρόστιμο ! Είπαμε ; έξηγητα, άφαρσούμε τή είκοσι, μένονυ σάράντα... Πάρ' τα—και να μου τόν χρωστάς χάρη πού δεν σε στέλνω στη φυλακή !

— Ναι, είπαε πολύ καλός ! ψιθύρισε ή Μαρούσια, βλέποντας πως ο άντρας τής τήν

— "Αφησέ μου τόν άντρα μου !... Αυτόν μονάχα έχουμς στον κόσμο...

"Η Μαρούσια έπεσε σε μιá πέτρα ν' έπαισε τόν κεφάλι τής με τή δυό τής χείρα...